

MINISTERUL FINANTELOR

Nr. 726671 / 28.05.2024

APROB

Klaus Werner IOHANNIS
PRESEDINTELE ROMÂNIEI

MEMORANDUM

De la: Marcel-Ioan BOLLOR, Ministrul Finanțelor

Marian-Cătălin PREDOIU, Viceprim-ministru, Ministrul Afacerilor Interne

Mircea FECHET, Ministrul Mediului, Apelor și Pădurilor

Adrian - Ioan VÂȘTEA, Ministrul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației

Ligia DECA, Ministrul Educației

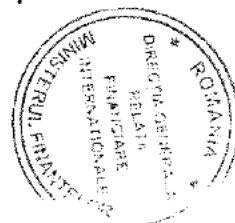
Avizat: Marian NEACȘU, Viceprim-ministru

Luminița Teodora ODOBESCU, Ministrul Afacerilor Externe

Alina-Ștefania GORGHIU, Ministrul Justiției

Temă: - aprobarea negocierii Acordului de împrumut (Cel de-al doilea împrumut pentru politici de dezvoltare privind managementul riscurilor de dezastre, cu opțiune de amânare a tragerii până la apariția unei catastrofe), dintre România și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare și a semnării acestuia; și acordarea împuternicirii de semnare ministrului finanțelor

Prin Memorandumul nr. 727713/2023, anexat, a fost aprobată contractarea de la Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare (BIRD) a unui împrumut pentru politici

de dezvoltare privind managementul riscurilor de dezastre cu opțiune de amânare a tragerii până la apariția unei catastrofe (CAT-DDO¹).

Conform specificului acestui instrument, sumele împrumutului de tip CAT-DDO se vor disponibiliza de finanțator, la cererea împrumutatului, în contextul producerii unor dezastre/situații de urgență ²(naturale sau biologice³), care necesită adoptarea de către autorități a unor măsuri de intervenție ce presupun mobilizarea de resurse financiare, umane etc.

Ulterior tragerii, sumele împrumutului vor fi utilizate, pe măsura necesităților de finanțare a deficitului bugetului de stat și de refinanțare a datoriei publice guvernamentale, conform Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 64/2007 privind datoria publică, cu modificările și completările ulterioare.

Acesta este cel de-al doilea împrumut de tip CAT-DDO contractat de România de la BIRD. Primul împrumut, în valoare de 400 mil. EUR, a fost contractat în cursul anului 2018 și a fost utilizat în integralitate în contextul pandemiei de COVID-19.

Valoarea împrumutului CAT-DDO2, astfel cum a fost propusă de Banca pe parcursul discuțiilor tehnice, este echivalentul în euro a până la 300 mil. USD, luând în considerare, potrivit politicii acesteia, faptul că în aceeași perioadă se află în curs de contractare de la Bancă și un nou împrumut pentru politici de dezvoltare (tip DPL)⁴.

Valoarea finală a împrumutului CAT-DDO2 se va stabili împreună cu finanțatorul pe parcursul negocierii, astfel cum este prezentat mai jos.

Potrivit termenilor și condițiilor aplicabile acestui instrument, astfel cum au fost recent modificate de Bancă⁵, împrumutul ar putea fi ulterior suplimentat (scale-up), la cererea împrumutatului, cu până la 100%⁶ din valoarea împrumutului original, sub rezerva, printre altele, a faptului că sumele disponibile în cadrul împrumutului original, la momentul solicitării suplimentării, sunt relativ mici comparativ cu costurile asociate acțiunilor de răspuns la respectivele dezastre. O astfel de suplimentare a împrumutului original va fi considerată un împrumut distinct și va face obiectul unui alt acord de împrumut.

Totodată, valoarea împrumutului CAT-DDO ar putea fi suplimentată și prin metoda top-up, potrivit căreia aceasta ar putea fi majorată cu până la 10% din sumele rămase de tras din împrumuturile existente în cadrul portofoliului împrumuturilor contractate de la BIRD, prin Opțiunea de Răspuns Rapid⁷, în funcție de costurile asociate acțiunilor de răspuns la respectivele dezastre. Această majorare nu va presupune încheierea unui nou acord de împrumut, ci amendarea corespunzătoare a acordului de împrumut original și/sau după caz, a celorlalte acorduri de împrumut, din cadrul cărora vor fi redistribuite respectivele sume.

Contractarea împrumuturilor de tip CAT-DDO este condiționată de:

- adoptarea unor acțiuni preliminare (măsuri de reformă), care se convin cu finanțatorul și care trebuie îndeplinite anterior demarării negocierii; și

¹ CAT-DDO - Development Policy Loan with a Catastrophe-Deferred Drawdown Option

² astfel cum este definită în Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 21/2004 cu modificările și completările ulterioare

³ legată de sănătatea publică

⁴ Memorandumul privind acordul de principiu pentru contractarea acestuia a fost aprobat în sesiunea Guvernului din 8 februarie 2024, valoarea acestuia fiind de cca 650 mil. USD echivalent, iar împrumutul este prevăzut în planul de finanțare pe 2024.

⁵ din aprilie 2024

⁶ valoarea cumulată nu poate depăși 1 mld. USD și/sau 0,5% din PIB oricare dintre acestea ar fi mai mică

⁷ în prezent sunt în curs de definitivare de către bancă. Condițiile generale aferente Opțiunii de Răspuns Rapid

- menținerea unui cadru de politici macro-economice corespunzător.

Acțiunile preliminare aferente împrumutului CAT-DDO2, astfel cum au fost convenite de partea română cu BIRD pe parcursul pregătirii, se referă la acțiuni asociate măsurilor de consolidare a rezilienței la dezastre și la schimbările climatice, fiind grupate pe doi piloni, după cum urmează:

- întărirea măsurilor incluzive de pregătire și răspuns multi-risc; și
- promovarea acțiunilor de reducere a riscului de dezastre și a acțiunilor privind schimbările climatice.

Aceste acțiuni sunt reflectate în matricea de politici și rezultate aferentă CAT-DDO2, prevăzută în Anexa nr. 1 la Memorandum. Matricea⁸ cuprinde și indicatorii de rezultat care vor fi monitorizați pe parcursul perioadei de implementare a împrumutului.

Potrivit calendarului actual, împrumutul este planificat a fi aprobat de Comitetul Directorilor Executivi ai Băncii la sfârșitul lunii iunie 2024/începutul lunii iulie 2024.

Pentru a permite încadrarea în acest calendar este necesar ca negocierea documentelor juridice aferente împrumutului să se desfășoare în perioada imediat următoare (până cel mai târziu la sfârșitul lunii mai 2024), dată până la care toate acțiunile aferente CAT-DDO2 trebuie să fie îndeplinite în integralitate. O parte a acțiunilor preliminare aferente CAT-DDO2, astfel cum sunt prezentate în matrice, sunt îndeplinite în integralitate.

Cu toate acestea, trei dintre acțiunile aferente împrumutului, respectiv acțiunile preliminare (1) - (3), referitoare la aprobarea Strategiei Naționale privind Adaptarea la Schimbările Climatice pentru perioada 2024-2030 și a Planului Național de Acțiune pentru implementarea Strategiei Naționale privind Adaptarea la Schimbările Climatice 2024-2030, a Strategiei de consolidare și dezvoltare a rolului Departamentului pentru Situații de Urgență în cadrul Sistemului Național de Management al Situațiilor de urgență 2024 - 2030 și a Planului de acțiuni pentru implementarea acestora și aprobarea Strategiei Naționale de Reducere a Riscului de Dezastre 2024 - 2035 și a Planului de acțiuni pentru implementarea Strategiei Naționale de Reducere a Riscului de Dezastre 2024 - 2035, sunt în curs de realizare, în diferite stadii, ceea ce conduce la necesitatea întreprinderii unor eforturi susținute la nivelul autorităților române pentru îndeplinirea acestora.

În condițiile în care acțiunile în cauză nu sunt îndeplinite în timp util (respectiv până la sfârșitul lunii mai 2024), astfel încât să permită încadrarea în calendarul de aprobare a împrumutului de către Comitetul Directorilor Executivi ai Băncii menționat mai sus, se va propune Băncii reprogramarea aprobării împrumutului la o dată ulterioară, după îndeplinirea corespunzătoare a acțiunilor preliminare în cauză și/sau, sub rezerva acceptării de către Bancă, demararea negocierilor și ajustarea acțiunilor preliminare nefinalizate în termen (fie eliminarea, fie înlocuirea cu alte acțiuni deja îndeplinite la acea dată), luând în considerare faptul că în acest caz ar putea exista riscul unei diminuări de către Bancă a sumei împrumutului.

Termenii financiari aferenți împrumutului CAT-DDO pentru care partea română a optat, luând în considerare politica de cost actuală a finanțatorului, sunt:

- valoarea împrumutului CAT-DDO2 este propusă a fi echivalentul în euro a până la 300 mil. USD (contravaloarea în euro calculându-se în funcție de data la care va

⁸ Document anexat inclusiv în limba engleză

avea loc negocierea, conform politicii BIRD⁹). Valoarea finală a împrumutului va fi stabilită cu ocazia negocierii, cu luarea în considerare a progresului la nivelul acțiunilor și a elementelor convenite pe parcursul negocierii cu privire la acestea, astfel cum este menționat mai sus. Totodată, partea română va solicita finanțatorului o potențială majorare a sumei împrumutului CAT-DDO2, respectiv până la 500 mil. USD echivalent, sub rezerva acceptării acestei propuneri de către Bancă și a faptului că nu ar influența procesul de contractare a noului împrumut de tip DPL. Ca urmare, valoarea finală astfel convenită cu Banca va fi actualizată în mod corespunzător în textul Acordului de împrumut;

- maturitatea și graficul de rambursare a împrumutului: o maturitate de până la 20 ani, rambursarea urmând a fi realizată într-o singură tranșă la sfârșitul perioadei de maturitate, cu luarea în calcul a unei perioade de grație de 19,5 ani¹⁰;
- rata de dobândă este egală cu rata de referință plus marja variabilă¹¹, cu posibilitatea conversiei ulterioare, potrivit politicii finanțatorului;
- datele de plată: semestrial și anume în datele de 15 mai și 15 noiembrie ale fiecărui an;
- pentru a facilita gestionarea prudentă a datoriei generate de împrumut, se menține posibilitatea recurgerii la conversia parțială sau totală a împrumutului tras atât din perspectiva valutei, prin posibilitatea conversiei acesteia, cât și din perspectiva tipului de dobândă, prin posibilitatea conversiei dobânzii, potrivit politicii standard a finanțatorului.

Conform specificului împrumutului, perioada de tragere a sumelor împrumutului este de 3 ani și poate fi reînnoită de alte 4 ori, dar nu mai mult de 15 ani în total.

Potrivit politicii sale de cost, Banca percepe un comision inițial în valoare de 0,50% aplicat la suma împrumutului, plătit în termen de 60 de zile de la intrarea în vigoare a Acordului sau anterior efectuării tragerii din împrumut, oricare dintre acestea intervine prima. În cazul extinderii datei limită de tragere a împrumutului, Banca percepe un comision de reînnoire, egal cu 0,25% din suma împrumutului sau a părții netrase din împrumut, pentru care se solicită extinderea.

Plata serviciului datoriei publice aferent împrumutului, respectiv rambursarea capitalului, achitarea dobânzilor, comisioanelor și a altor costuri aferente împrumutului se asigură conform legislației în vigoare privind datoria publică, prin mecanismul aferent finanțărilor rambursabile contractate de Guvernul României, prin Ministerul Finanțelor, în vederea finanțării deficitului bugetului de stat, refinanțării și rambursării anticipate a datoriei publice guvernamentale.

În perioada 16 - 26 aprilie 2024, părțile au purtat o serie de discuții tehnice, inclusiv pentru clarificarea documentelor juridice aferente împrumutului, respectiv:

- proiectul Acordului de împrumut¹² dintre România și BIRD (Anexa nr. 2);
- Scrisoarea pentru politici de dezvoltare aferentă CAT-DDO¹³, document specific acestui instrument de finanțare, care face referire la măsurile de reformă întreprinse de partea română în domeniile respective (Anexa nr. 3);
- Documentul de program (care detaliază elementele privind programul pentru politici de dezvoltare, inclusiv matricea de politici aferentă).

⁹ cursul de schimb EUR/USD calculat de BIRD, valabil în ultima zi a lunii anterioare lunii în care are loc negocierea

¹⁰ Data finală de rambursare se va calcula, potrivit politicii de cost a finanțatorului, cu luarea în considerare a datei de aprobare a împrumutului de către Comitetul Directorilor Executivi ai Băncii, element care ar putea necesita actualizarea maturității finale prevăzută în proiectul Acordului

¹¹ cota indicativă actuală a marjei Băncii fiind 1,64%

¹² Document anexat inclusiv în limba engleză

¹³ Document anexat inclusiv în limba engleză

Delegația română participantă la discuțiile tehnice a fost alcătuită din reprezentanți ai Ministerului Finanțelor, precum și ai ministerelor de resort/entităților cu atribuții în ceea ce privește acțiunile care fac obiectul împrumutului, respectiv Ministerul Afacerilor Interne/Inspectoratul General pentru Situații de Urgență, Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor/Administrația Națională Apele Române, Ministerul Educației și Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației.

Textul documentelor aferente împrumutului, astfel cum au fost transmise de Bancă în vederea negocierii, reflectă elementele discutate și convenite între părți pe perioada pregătirii împrumutului.

Ca urmare, pe parcursul negocierilor planificate a avea loc în perioada imediat următoare, se are în vedere, în principal, confirmarea/reconfirmarea elementelor deja convenite, astfel cum sunt menționate în prezentul Memorandum și în documentele anexate și după caz, clarificarea unor elemente tehnice, cum ar fi:

- elemente legate de transmiterea/prezentarea spre aprobare Comitetului Directorilor Executivi ai BIRD a documentelor negociate aferente împrumutului;
- termenul de intrare în vigoare a împrumutului, respectiv 180 de zile de la data semnării Acordului, pentru a permite părții române parcurgerea pașilor legali pentru ratificarea acestuia;
- aspecte legate de tragerea sumelor împrumutului, inclusiv data limită de tragere, cu luarea în considerare a specificului împrumutului. Pe parcursul pregătirii împrumutului s-a convenit cu Banca, astfel cum este prevăzut în textul Acordului de împrumut anexat, că documentul prin care se confirmă situația de urgență și care se transmite Băncii cu ocazia tragerii este Hotărârea Comitetului Național pentru Situații de Urgență, emisă conform prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 21/2004, cu modificările și completările ulterioare, așa cum s-a procedat și în cazul primului împrumut CAT-DDO;
- aspecte legate de formulările aferente acțiunilor preliminare (prevăzute inclusiv în Anexa 1 a Acordului de împrumut), pentru a fi în conformitate cu documentele care probează îndeplinirea acestora și condițiile concrete de îndeplinire a acestora;
- elemente legate de acțiunile (1) - (3), în funcție de modul în care acestea vor fi îndeplinite la data planificată de negociere; în cazul în care, potrivit prezentului mandat, acțiunile preliminare vor fi ajustate corespunzător, Anexa 1 a Acordului de împrumut va fi actualizată pentru reflectarea elementelor convenite;
- aspecte legate de descrierea și monitorizarea programului, inclusiv a indicatorilor de rezultat asociați acestuia, prevăzuți în matricea de politici.

Din partea României, la negocieri vor participa reprezentanți ai Ministerului Finanțelor, precum și, după cum va fi necesar, ai ministerelor de resort/entităților cu atribuții în ceea ce privește acțiunile propuse în cadrul împrumutului, menționate mai sus, delegația fiind condusă de Ministerul Finanțelor, în calitate de Împrumutat.

Considerăm că eventualele elemente/clarificări suplimentare care ar putea interveni vor fi în linie cu elementele de mandat prezentate mai sus și nu vor conduce la modificări de fond ale textului Acordului de împrumut, precum și ale celorlalte documente aferente programului, față de formele anexate și respectiv față de elementele de mandat ale părții române.

Pentru a permite încadrarea în calendarul de aprobare a împrumutului de către Comitetul Directorilor Executivi ai Băncii a CAT-DDO, respectiv sfârșitul lunii iunie 2024/începutul lunii iulie 2024, potrivit politicii finanțatorului, partea română trebuie să confirme acestuia aprobarea documentelor negociate, până la sfârșitul lunii mai 2024.

Pe cale de consecință, având în vedere necesitatea parcurgerii etapelor interne în regim de urgență pentru a asigura încadrarea în calendarul de contractare menționat mai sus și luând în considerare faptul că Acordul de împrumut astfel convenit între părți nu va conține diferențe substanțiale de fond față de forma anexată și respectiv a elementelor de mandat prezentate în acesta, conform prevederilor art. 16 alin. (1) al Legii nr. 590/2003 privind tratatele, a fost elaborat prezentul Memorandum, prin care se propune aprobarea negocierii și a semnării Acordului, într-o singură etapă.

După semnare, Acordul de împrumut va fi ratificat, în conformitate cu prevederile Legii nr. 590/2003 privind tratatele, precum și ale Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 64/2007 privind datoria publică, aprobată cu modificări și completări.

Față de cele de mai sus, propunem:

- aprobarea negocierii Acordului de împrumut (Cel de-al doilea împrumut pentru politici de dezvoltare privind managementul riscurilor de dezastre, cu opțiune de amânare a tragerii până la apariția unei catastrofe), dintre România și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare și a semnării acestuia; și acordarea împuternicirii de semnare ministrului finanțelor.

Anexăm următoarele documente:

1. Matricea de politici și rezultate aferentă CAT-DDO2 (Anexa nr. 1);
2. Proiectul Acordului de împrumut dintre România și BIRD (Anexa nr. 2);
3. Scrisoarea pentru politici de dezvoltare aferentă CAT-DDO (Anexa nr. 3);
4. Memorandumul nr. 727713/2023 referitor la acordul de principiu privind contractarea de la Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare (BIRD) a unui împrumut pentru politici de dezvoltare privind managementul riscurilor de dezastre cu opțiune de amânare a tragerii până la apariția unei catastrofe (CAT-DDO)

